

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmertlen leveleket
csak ismert kezekről fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Adatok a hülyékről megyénkben.

Dr. Mangin Károly úr, tevékeny megyei főorvosunk, legközelebb részletes jelentést adott be az alispáni hivatalhoz a megyénk területén létező hülyék- és bárgyukról.

A rendelkezésére állott adatok nyomán kimutatja, hogy e szerencsétlenek legfőképp Muraközben s a lendvai járásnak a Mura folyóhoz közel eső helyeiseiben vannak. Végül tüzetesen ismerteti azon óvó szereket, melyek igénybe vételével ezen tájhozonyos hülyeség ha nem is egészen, de nagy mértékben megszüntethető.

Oly fontosnak tekintjük ez ügyet, hogy a főorvos úr szívesége folytán az általa beterjesztett jelentést egész terjedelmében közöljük:

A megye területén létező bárgyuk és hülyék számát kitüntető táblás kimutatásokat van szerencsém ide mellékelve hivatalos tisztelettel beterjeszteni; e kimutatások szerint az 583. községgel bíró megye 114. községében 518. ily szerencsétlen létezik, kiknek legnagyobb része szülei és rokonaik által tartatik el s ezek felügyelete alatt is áll; kivételnek néhányan, kik teljesen vagyontalanok s koldulással tartják fenn magukat; ezek a hatóság felügyelete alatt állnak és megbetegedésük esetén hivatalból gyógykezeltetnek, míg a vagyonosabbak gyógykezeléséről az illető hozzátartozók és gondnokok gondoskodnak felelősség terhe alatt.

Hogy a bárgyuság és hülyeség keletkezésének okai miben rejlenek, ezt teljesen megfejtteni az orvosi tudományokkal foglalkozóknak ez ideig nem sikerült. Legvalószínűbb azonban ama nézet, miszerint az okok részint már az ébrényi korban fejlődnek a szülőktől örököltek elfajulásai mozzanatok alkalmával, — milyenkül tekinthetők a szülők agybántalmái, iszákosága, elsatnyulása, — részint pedig a talaj, égalji és társadalmi viszonyok azok, melyek összeműködése a cretinismus fejlesztője- és terjesztőjeként szerepel.

Figyelemmel kísérve megyénk tájhelyi viszonyait, és tekintetbe véve különösen ama kö-

rülményt, hogy a területén létező 518 bárgyú és hülye közül 405 csupán Muraközre és a lendvai járásnak a Mura folyóhoz közel eső részére, nem különben a Dráva partján fekvő Légrádra s így (az egész lendvai járást számítva) 110621 lakosra esik (0.365%), míg a megye többi 249363 lakossal bíró nyolc járásában csak 113 (0.045%) található: határozottan azon nézetemnek adhatok kifejezést, hogy a fentemlített helyen folyton szaporodó hülyeség tájhozonyosnak mondható és annak okai közt legfőbb szerepet a tellurikus viszonyok játszanak.

Ugyanis a Mura és Dráva kiadásainak árterül szolgáló agyagos talaj, soha ki nem száradható posványok és moesáros tavak, nedves levegő, gyakori köd és bő lecsapódások, valamint a talajvíz magas állása, nem különben ama körülmény, hogy az áradási víz az árter mély fekvése miatt a mederbe teljesen vissza nem folyhat, mind csirjával szolgálnak a cretinismus fejlődésének.

Ezekon kívül a hülyeség keletkezésére nagy befolyással van az illető vidékbeliek társadalmi viszonya, az egészségtelen, piszkos, nedves lakások, az egyének — vagyonkülömbőség nélküli — rossz táplálkozása, a gyermekek tisztátalan tartása, a lakosoknak egy szobabani összeszűföletése, a kemence körüli alvás, a pálinka kora megszokása, — minde körülmények olyanok, melyek a szellemi tehetségek kifejlődését megakadályozhatják. Hogy a tájviszonyok e cretinismust elősegítik, onnét is kitűnik, mert idegenek, ha e vidékekre letelepednek, később cretimeket nemzenek, míg az innét eltávozott és a hülyeség tünteteit magukon viselt egyének utódainál a kór lassanként elenyészik.

Ezen szellemileg hiányosan fejlődött szerencsétlenek elhelyezésére és eltartására szánt ápolda megyénk egész területén sehol sincs és így azok — néhány koldus kivételével — rokonaik és szülők gondozása alatt állnak.

A baj megszüntetésére alig lehet számítanunk, mert az elősorolt kór okok nagyobb részénél oly tényezőkkel állunk szemben, melyeket leküzdenünk a lehetetlenséggel határos; —

óvó intézkedések erélyes alkalmazása által sikerülhet azonban a tájhozonyos certinismus számát tetemesen leszállítani és lefolyását enyhíteni.

Miért is közigazgatási szempontból szükségesnek tartom — ha már a fertőzött lakosságot a baj fészkeiből eltávolítanunk lehetetlen — a vidék talaji, légköri és egészségügyi viszonyait lehetőleg javítani. A teendő elsője lenne a Mura és Dráva szabályozása által a nagy áradásoknak elejét venni, a posványokat kiszárítani, ezáltal a légkört tisztítani. Így megszűnne a talaj és levegő káros behatása. Hatósági gondoskodás tárgyát képezze a községeknek jó ivóvízű kutakkal ellátása, ezeknek tisztán tartása. — Az egészségre határozottan veszélyes nedves lakások kiürítendő, új építkezések csak orvosrendőri jóváhagyás mellett történhessenek, a lakások tulszűföletése eltiltassék. Mindezen intézkedések mellett gond fordítassék a népnevelésre, fejlesztessék a lakosokban a tisztaságra ösztön, a mértékletesség minden irányban, állíttassanak oly tanintézetek, hol a szerencsétlenek felfogásukhoz mért oktatásban részesíttessenek és a testmozgást elősegítő iparágakban képeztessenek.

Ha mindezen elősorolt és szükséges intézkedések, mint az itteni viszonyokhoz képest legalkalmasabbak pontosan teljesíttetnek és a népek jobb táplálkozását a hatóság lehetővé teszi, remélhető, hogy lassanként sikerülend megyénkben a cretinismus tájhozonyos jellegét megszüntetni és a szórványosan előforduló eseteknél is csak a kórnak mérsékelt fokú alakjaival fogunk találkozni.

Az ipartörvény

revisiójáról szóló törvényjavaslat tárgyában, — melynek tárgyalása ép most foly a képviselőházban, — mult hó 25-én már második ízben tartottak a helybeli iparosok népes gyűlést, fejtegetve alaposan a javaslat hiányait, egyúttal a sérelmek orvoslása tekintetében az ügy sürgető voltánál fogva még az nap a képviselőházhoz a következő kérvényt küldték el:

Mélyen tisztelt képviselőház!

A magyar nemzetnek egy nagyon számba vehető, de kevés elismerésben részesülő, s annál nagyobb sanya-

„Zalamegye“ tárcája.

A kis vincellér lak.

(Beazély.)

Irta: Tomka Géza.

Egész gyerek volt még a Pál Jóska, mikor a fejét már a korhelységre adta. Megtetszett a szája ízének a szép asszony csókja, a fülének meg a muzsikaszó, hejhejha. Hej az az átkozott rigócezi csárda; annak a rigócezi szép korcsmárosnának a szeme meg a szája, sok legénynek volt az már romlására. Csalogatott, csábított annak a szép asszonynak minden mozdulása.

Döngött a rigócezi csárda, dübögött a föld... aztán fel-fel harsant az ének, mikor vasárnaponként este a szentmihályi legények odabenn mulatoztak. Pál Jóska de hogy maradt volna el tőlük. Innen-onnan az lett a vezetőjük. — Cifrán öltözködött; telhetett tőle, módos ember volt az apja. — Mulathatott is eleget. Hej pedig de sok szép tanácssal szolgált nek az öreg: „Jóska öcsém! hagyd abba azt a sok mulatozást, nem vezet az előbb-utóbb jóra.“

Akárakak borsót hánytak a falra; nem fogott azon a gyereken a szép szó, jó tanács. Minek is terem anynyit minden esztendőben az a szentmihályi szőlőhatár?! Pál Jóska dehogyan is hagyta volna abba. — Azok a pajtások ugy vitték... rohantak vele együtt a veszedelmebe... a pokolba... — Maguk se tudták, gondolták hova, meddig!

Egy idő óta, Pál Jóska feltűnően sokat korcsmározott... ivott mód nélkül, keseredetten; mintha csak

valami rettenetes, sötét bánatát kívánta volna oda, azokba a csengő kupákba temetni. Vaddá, szilajjá lett... akár egész nap ott ült volna a kupák mellett, — akár soha se tett volna mást. Az utcákon mindig lesütött szemekkel járt, kerülte a becsületes emberek nyílt tekintetét, csak a régi pajtások, cimborák közt érezte jól magát. — Talán ott sem többé...?!

Szegény öreg apja tanakodott, mivel lehetne már egyszer jó utra téríteni, meggyógyítani legényfiát?... „Hagyja csak öreg Pál uram, hadd tombolja ki magát az gyerekek, akkor aztán majd ugys helyére tér az esze.“

Hagyták a kényire, kedvire...
Bízták az időre, meg a jó Istenre.

Széles kanyarulatokban húzódtott el a szentmihályi szőlőhegyeség a falu felett. Mint egy óriási kigyó, egy szörnyeteg állat. Év év után járt, s az a szentmihályi szőlőhatár minden esztendőben meghozta a maga gyümölcsét.

Az egyik kanyarulatnál — a falutól távolabb — kies völgykatlanban, a hegyi út mellett árnyékos fák, lombok közé temetve egy kis vincellér-lak állt. Zöld repkény szaladt fel a kicsi, náddal fedett házikó fehérre meszelt falán. Tisztaság, rend a ház körül, minden csak gondos kezekre, szorgalmas, békés lakókra vallt. Kis veteményes kert közvetlen a ház előtt, ... de juttatva még mindig elég helyet a virágok számára is. Egész kis paradicsom volt ez a hely, pedig szegényes, egyszerű külsővel.

Özvegy Molnárné asszony lakott itt egyetlen leányával, a kis Annikával. Szegényesen, zsellérmódra; de csendes, szép helyen elfeledve, a jó Istenben bízva, boldogan, megelégedetten éltek...

Pedig, hej valamikor, de más sora, módja volt özvegy Molnárnénak is, míg a szegény boldogult ura élt. Jómódu gazda volt benn a faluban; de az Isten nagyon meglátogatta őket egyszer... Leégtek egy ízben. Késő téli idő volt, építeni kellett. Négy szép ökrét kellett a vásárra hajtania, hogy építhessen. — Vissza-jövet megölte találták az uton. A gyilkosokat maig sem tudja senki, kik lehetek...

Nem volt többé gazda se a háznál... s a hajléktalan szegény özvegy asszony leányával együtt itt kinn a hegyen húzta meg magát, ebben a kis vincellér lakásban.

De ha a jó Isten így rendelte, szegény Molnárné asszony nem zúgolódott, nem panaszkodott... megnyugodott az isteni rendelésben. A kis Annika volt már csak mindene, öröme, boldogsága a földön.

A kis virágos kert előtt, a palánkon innen a falu felől jövet széles út vezetett fel a magasabb, távolabb eső hegyekbe. Ezen az uton mentek — jártak a szentmihályiak a szőlőkbe.

Sok jó ismerőse, sok jó embere volt Molnárnénak a faluból, akik jövet-menet be-be látogattak hozzá. Vigasztalták, ha sirt; vele örültek, ha megvigasztalódott. Ezen az uton járt egy idő óta Pál Jóska is, mikor a szőlőjökbe indult. Hej! amióta azon szentmihályi vásáron a minapában, azt a most nyíló virágszálat meglátta... — Ott a kis kertben láthatta szorgoskodni azt a virágok között is legzebbik virágot... azt a gyönyörűséges kis Molnár Annikát.

Sokszor, akár szívesen vissza is fordult volna! Kerülte volna sokszor szívesen azt a kis házat, ... azt a kis nyílló virágot, mégis ha nem látta, ... úgy fájt utána a szíve mindig.

Ugy taszította, riasztotta egy gondolat attól a kis háztól, — úgy húzta, csalogatta oda a szívét valami

ruságban sinlődő osztálya, — az iparos osztály már évek óta folyton könyörög s példás türelemmel remélve vár, hogy azon ipartörvény, mely más művelt nemzetek iparos osztályát az anyagi jólét és mai kor követelte műveltség színvonalára emelte, minket pedig az enyészethöz oly közel juttatott, hogy ezen ipartörvény a magyar nemzet és ennek jelelőkének zömét képezni hivatott iparos osztály viszonyaihoz mérve módosítottassék és így kétségbeesítő helyzetünk némileg enyhíthessék.

Ezt pedig nem csupán saját helyzetünk javítása, hanem a magyar nemzet általános jobblétének szempontjából is kértük; mert elvitáztatlan az, hogy az iparos osztály a nemzetnek nagy részét képezvén, mind nemzetgazdasági, mind nemzetpolitikai, de különösen társadalmi szempontból is igen jelentékeny tényező, — tehát az ő jobbléte, — a nemzet jobbléte.

Ezen tudat által lelkesülten és tiszteletben tartásával az eddigi törvénynek, melyből eredt ezertéle viszálty és bajjal megküzdve, csüggedve bár, — de egy jobb jövőre alapított reménnyel tudta csak magát ez ideig a kétségbeesés- és enyészettől fentartani.

És ime! reményünk és várakozásunknak éppen nem megfelelő módon, a várva várt törvényjavaslat elkészült és a mélyen tisztelt képviselőháznak beterjesztett; de az eddigi törvénynek éppen azon részét, mely az iparos osztályra már is annyit vészt hozott, s melynek újabbban is törvénynyé emelésével az iparos osztálynak csak halálos ítélete — végpusztulása lesz kimondva: érintetlenül hagyja.

És ez a korlátlan ipar folytathatása, mely a törvényjavaslatnak, a mi kívánalmainkkal nagy részben egyező és összhangó részét is, — mint a kötelező társulat, — tanoncoktatás, — és segédekre vonatkozó szabályok, — egészen hatástalanná teszi, az ipar fejlődését pedig megakadályozza.

Mindezzel legkevésbé sem szándékunk a magas kormányzat azon nemes célját kétségbe vonni, mely az iparos osztály sorsának javítását tűzte ki akkor, midőn az általa beterjesztett törvényjavaslatot alkotó, de fájdalom! hogy mi — kiknek eddig is az iparterén csak folytonos nyomor és küzdelem volt osztályrésztünk s minden nappal, mely fejünk fölött elrepült, csak a koldus bothoz jutottunk közelebb; ebben egészen ellenkezőt látunk, mert az a magas kormány nemes szándékának legkevésbé sem felel meg, minket pedig úgy is sanyaru helyzetünkben még inkább sújt. Ezt pedig több éven át szerzett tapasztalatainknál fogva bátran állítjuk.

Mert mi célja lehet a kötelező társulatnak, ha abba egyáltalán mindenki, a ki ipart folytat, nem kényszeríthető? Mit érnek a segédekre vonatkozó szabályok? ha azokat a társulatba nem kényszeríthető, csak is vállalkozóknak tekinthető egyének is foglalkoztathatják.

Minő iparcikket várhatunk ezen ugynevezett vállalkozóktól, kik az általuk üzött iparnak szakismeretével nem bírnak és az általuk saját nevükre előállítandó munkát magukkal együtt a náluk foglalkozásba levő, s igen sokszor a még csekély ismerettel bíró segédekre bízzák?

Mit érnek mindezekkel szemben az ország száz-ezerein fentartott szakiskolák, ha az abban bár jósikerrel kitanult, s azonkívül a gyakorlatban is elég tudományt és tapasztalást szerzett, de kevéssel rendelkező iparosok elől, egy szakismeretlen jobbmódu és nagy összeggel rendelkező vállalkozó a munkát, mint megélhetésük egyedüli eszközt, elhárásolja és azt bár elsőb-ban, de az ipar szegényére elég silányan kiállítja.

Ezen üzérkedéssel szemben azután a legnagyobb szakismeretű, de szegény sorsu iparos is arra van kárhoztatva, hogy munkáját a lehető legolcsóbb árhoz mérten állítsa ki, csak hogy magát és családját napról napra tengethesse.

Most tehát, midőn a művelődés és haladás korszakát érzük, ezton minő haladást érhetünk el az iparterén? — midőn az itt elmondottakon kívül még, az új ipartörvényjavaslat már a 18. évet elért — egészen éretlen, s gyermekésszel bíró valóságos kiskorúknak is önálló iparfolytathatást enged, kik arra nemcsak hogy elegendő képességgel nem bírhatnak, de megélhetésük fölött komolyan gondolkozni sem tudnak, a mi pedig fő: katonai kötelezettségüknek sem tettek eleget.

mégis ahhoz a kis házhoz. Azt a kis nyílló virágszálat nagyon megszerette.

Hej! . . . csak az az egy sötét gondolata ne volna . . . talán a lelke is nyugodtabb, csendesebb lenne; nem háborogna annyiszor s oly iszonyatosan, valahányszor arra felé vezette az útja. Minek is tette ő valaha lábát abba az elátkozott rigóci kocsimába! Minek is hallgatott ő annak az asszonynak a szavára? . . . Talán akkor közeledni is merne hozzá, a szemébe is tudna nézni annak a kis lánynak? . . .

Pál Jóska akárhogy akarta, nem tudta megtenni; pedig hogy szerette volna . . . Csak bujkált tovább is . . .

Pedig mi minden van arra a szép kis rózsás angyalarczra felírva: remény, üdvösség, menyország . . . minden . . . minden . . .

Ha még valaha ő is boldog tudna lenni. Nem! nem — soha; . . . akkor sem . . .! Hiszen oly rég került már a becsületes emberek tekintetét . . . csak a sötétben bujkál. Hogy is közeledhetnék akkor ő ahhoz a kis lányhoz, ahhoz a földre leszállott kis angyalhoz, ahhoz a megtévesztült ártatlansághoz?

Nem is közeledett, csak bujkált tovább . . . Valami nem hagyta nyugodni. — Mégis csak — mégis csak eljárt arra az utra! . . .

Késő alkonyat felé járt az idő mindig, mikorra a szőlőlől haza felé indult. Ne lássa senki, mennyire sir az ő két szeme, ha ott a kis házikó előtt elhalad!

Nehéz lett neki az élet . . . érezte, ezerszer kínosabb lenne még a halála.

Az a . . . lány nagyon ide kötötte nyomoruít életét ehhez a világhoz.

(Folyt. köv.)

És ha mindemellett valaki 18 éves korában, talán néhány száz forint örökséggel önálló ipart kezd, annak elkerülhetlen a családi életfolytatása, a mit tőle elvitatni sem lehet, s mire a nagykorúsági időt, a 24 éveskort eléri, lesz neki legfeljebb nagy családja, de sem pénze, sem más anyagi biztosítéka az élet fentartásához, így azután a korán kezdett folytonos nyomor és küzdelem meghozza számára a korai sirba költözést is, és hogy maga után egy nyomorban sinlődő és más emberek kegyelem morzsálcáira szoruló családot.

Ezen elmondottak után tehát nem tévesztethetjük szem elől komolyan fontolóra venni azt: vajjon érdemes-e ily kilátás mellett az ipartanulásra annyi költséget, időt és fáradságot fordítani és az iparos pályára egy különben is rövid életet áldozni?

Fájdalom! erre határozottan elmondhatjuk, hogy nem.

Elmondhatjuk pedig azért, mert már számtalan példa áll előttünk, ha kissé széttekintünk, — mert elég sajnos, hogy látnunk kell iparost, ki napszámmal keresi maga és családja életét; látnunk kell a hivatalszolgai személyzet közt, látnunk kell azt is, hogy egy ilyen szolgai állásra hány szegény iparos van pályázó, kik legnagyobb készséggel hagyják el iparukat, mely az életet nekik csak keserűvé teszi és örömmel ragadják meg a bár silány, de bizonyos jövedelemhez kötött szolgai állást, mely számukra végre is csak örökös elégedetlenséget szül és így keservükben megérnek a munkás osztály eszméinek.

Ezek után alázattal esedeztünk mélyen tisztelt képviselőház! méltóztassék a kézműipart a gyáriparttól különválasztani, s ezen iparágakra nézve határozattá és törvénynyé emelni:

1-ör Hogy kézműipart, kivéve az építést egyidejűleg mindenki csak egy helyen — és csak az folytathasson, ki azt szakszerűleg tanulta, s mint segéd tanult mesterek műhelyeiben magát gyakorlatilag kiképezvén, erre nézve magát valamely ipartestület előtt igazolta, s éltének 24-ik évét, mint törvényes nagykorúságát, elérte.

2-ör Hogy a behozott idegen kézműmárkákra, melyek a hazai ipart nagyban károsítják és az adóképeséget csökkentik, fogyasztási vagy községi adó vessenek.

3-ör A fegyencipar, mely némely helyeken egész iparágakat megsemmisített, akként rendeztessék, hogy a fegyencnek oly kézmű előállítására taníttassanak, mely a hazai iparnak kárára nem lehet, s melyért évenként sok millió vándorol ki az országból; mint gyermek játékok, különféle rövidáruk, olcsóbbeszerű fali órák s. t. b. ezzel nemcsak konkurrenciát nem csinálnának, de az államnak is nagy hasznót hajtának.

Ezeken kívül pedig az 1879-iki országos iparos kongresszus által egyhangulag megállapított, s f. é. február 17-én tartott országos értekezlet által készített javaslatban felvannak sorolva azon pontok, melyeket a törvény alapjául szükségesnek látunk, s melyeket a mélyen tisztelt képviselőház figyelmebe ajánlani bátorodunk.

A nemzetnek egy hazafias nagy osztálya kér itt meghallgatást, mélyen tisztelt képviselőház, s kéri azt, hogy a szakképzettséggel egybekötött becsületes foglalkozás a törvény keretén belül oltalmat találjon, hogy iparát a kor köteleményeihez mérten maga és a haza javára minél inkább fejleszthesse, s az eddig őt megsemmisíteni törekvő konkurrencia ellen magát megvéddhesse.

Alázattal kérjük tehát az ipartörvénynek az ország összes iparosai által számtalan kérvényekben oly egyhangulag kérelmezett módosítását.

Mely alázatos kérésünk után hazafiúi tisztelettel vagyunk s maradtunk.

Zala-Egerszegen, 1884. március 25-én ez érdemben tartott gyűlésünkön részt vett 300 iparos nevében és megbízásából.

Juhász József
nagygyűlés jegyzője.

Nagy Károly
nagygyűlés elnöke.

Sipos János
alelnök.

Puer József
esizm. társulat elnöke.

Pirity Lajos
cipész társulat elnöke.

Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos Értesítője.

Jegyzőkönyve

a zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegen 1884-ik évi március hó 11-én tartott rendes közgyűlésének.

(Folytatás)

768—69.

Skublits Zsigmond ur a nagy-lengyeli gazdakör, 1884-ik évi március hó 2-án tartott közgyűlési jegyzőkönyve szerint a nagy-lengyeli körbe mint pártoló tag évi 10 forint adománnyal belépvén, örvendetes tudomásul vétetett, s e nemes tettéért az egyesületnek jegyzőkönyvileg nyilvánított elismeréséről s végzés megküldésével értesített határozattal.

821. 68—70. 11. 24. 30. 34. 56.

Rózsás Sándor ur nagy-lengyeli, Fitos Márton ur nagy-lengyeli, Botka Ferenc ur megyei szolgabíró novai, Strauss Sándor ur nagy-lengyeli, Gaál László ur ormandiaki, ifj. Rajky Lajos ur gyulakeszi, Hajk István ur ügyvéd zala-egerszegi, ngos Horváth Károly ur apát zala-egerszegi, Deák Mihály ur zala-tárnoki, Hertelendy István ur alsó-dörgiesi lakosok jelentkezésük folytán 1884-ik évi január 1-től kezdve az egyesület rendes tagjaul felvették, részükre a felvételi okirat, az alapszabályok, a szőlészeti pályamunka, a biztosítási díj leengedési kedvezmény jegyzék egy-egy példánya megküldetni s a „Értesítő” megküldése végett ennek kiadása s az első magyar általános biztosító társaság soproni főügynöksége, Hanty Károly egyesületi pénztárnok ur az évi öt forint rendes tagsági díj bevételezéséért, s a felvett új tagok oly felkéréssel értesített határozattal, hogy a megküldött tagsági nyilatkozatot sajátkezűleg aláírva visszajuttatni sziveskedjenek.

9.21. 68—71.

Egyed Károly, ör. Györffy József, Kiss László urak nagy-lengyeli, Horváth Ferenc ur, Szekeres Józsefné asszony dóbrétei, Kiss József ur petri-kereszturi, Vas János ur bazitai, Pető János ur gellénházi, Bergor Henrik ur zala-egerszeg-olai lakosok jelentkezésük folytán az egyesületnek 1884-ik évi január 1-től kezdve évdijas tagjaul felvették s erről a Nagy-Lengyel vidéki gazdakör, az első magyar általános biztosító társaság soproni főügynöksége s egyesületi pénztárnok ur értesítettnek.

106—7.

Benkovics János bagonyai néptanító, Baranyay Kálmán bagonyai körjegyző urak jelentkezésük folytán a zalamegyei gazdasági egyesület közreműködő tagjaul felvették, s erről e végzés megküldésével értesítettnek.

1159. 63. 64. 74. 75. 81.

Kosich Ferenc kapczai, — Pozsgó Gyula végedi, — Németh Imre esztergályi, — Hock Pál tőrjei, — Schmiedt József nagy-récsi, — Kemény Lajos arácsi, — Pap Mihály füzvölgyi, — Bertalan Vince zalaszegvári néptanító urak a m. é. december 16-ki közgyűlés 99 330. IV. sz. a. hozott határozata értelmében kihirdetett néptanító pályadíjra az általuk kezelt községi faiskola ismertetése közlésével jelentkezvén. Kapczára: Hajós Mihály és Soós Kálmán urak, Véggedre és Tőrjére: főtisztelendő Sztraka Gábor és Kozáry Aurel urak, Esztergályba: Baán Kálmán és Baranyay Ödön urak, Füzvölgy és Nagy-Récsére: Inkey László és Talabér Zsigmond urak, Arácsra: Ecsy László és Vadnay Rudolf urak, Szegvárra: főt. Holub János és Lázár Bernát urak az egyesület tagjai kiküldetnek és a jelentkezéseknek eredetben s visszavárolag a bizottságok első helyen nevezett tagjainak jelen végzés kapcsán megküldésével felkértenek, hogy a jelentkezők által kezelt községi faiskolát, vagy netán ilyen nem léteben a jelentkezésben érintett saját gyümölcsfakertet a helyszínen megvizsgálván, a tanúsított szakértelem, ügyességet, szorgalmat, az ifjúságnak a gyümölcsfa tenyésztésre oktatásában tanúsított eredményt, — a gyümölcsfa kert, községi faiskola terjedelmének, berendezésének, művelési kezelésének, a fa állományának stb. részletezése mellett megállapítani s az egész működésük műveléséről s hogy mennyiben érdemeltethetnek jutalom díjra, — véleményt adni, s azt a f. é. május hó 1-ig a kiküldött jelentkezésekkel együtt beterjeszteni sziveskedjenek.

1242—1884.

A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszterium 5414/1884 sz. a. kelt értesítése, hogy a gyártott boroknak, természetes borok gyanánt korlátlan elárúsíthatása megakadályozása végett törvény alkotása iránt az egyesületnek 99 330—1884. sz. a. hozzá intézett feliratát illetékes intézkedés végett a kir. belügyminiszteriumhoz tette, tudomásul vétetett.

1341—1884.

A nmu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 5988/1884. sz. a. kelt értesítése, mely a m. é. dec. 16-ki közgyűléséből 99 330. sz. a. hozzá intézett felíratra tudatja, hogy jövőre az egyesület a termelési kísérlettel végett küldeni szokott vetőmagvak szétosztását a legjobb belátása szerint eszközölheti, előforduló alkalommal követendő szabály gyanánt tudomásul vétetett.

1419—1884.

Kis-Küküllő megyei gazdasági egyesületnek 86/1883 sz. a. a nmu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszteriumhoz intézett, pártolás végett megküldött felírat, mely szerint a Románia irányában fenálló határozatnak feloldását megfelelő recompensatio mellett — mely a jelenben az lenne, ha a zárlat megnyitásával borunknak és szeszünknek nyilna ott meg egy — addig csak nehézségek mellett felkereshetett piac — veszélyesnek nem tartja az egyesület, miként azt a m. é. december 16-ki közgyűlésből 99 330—I. szám alatt intézett felíratában előadta volt, a határozatnak feltétlen fentartását kérelmezvén, s a feloldást még a jelzett recompensatiók mellett is fellelte veszélyesnek tartván, a felíratához nem járulhat s ezen indokolással tudomásul veszi.

(Folyt. köv.)

117—120—123/1884.

Értesítés és felhívás.

A zalamegyei gazdasági egyesület a lőtenyésztés emelése céljából alkalmas csikólegelők kibérlésének közvetítését s a legelőre bérlő csikótulajdonosok segélyezését elhatározván, a mult é. december hó 16-án tartott közgyűlésén 300 forintot rendelt azon célra, hogy a csikók tulajdonosainak javára, a legelő bérre fordíttassék; de a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszterium is kiváló érdeklődéssel fogadván az egyesület ezen intézkedését, a folyó évre 200 forint segélyt ígért az esetre, ha a tervezet tényleg célszerűen végre is hajtatik.

Az egyesületnek sikerült három rendbeli csikólegelőnek közvetítése ú. m. Balaton-Magyarodon, Ormándlakon és Petesházán.

I.

Balaton-Magyarodon a Hanny Andor és Hanny Imre urak által haszonbérleti gazdaságukon ajánlott csikólegelő terület 2000 kat. holdat tesz, mely azonban nedves években részben vízzel van borítva; — e területen van a haszonbérő urak mintegy 180 darab gulyamarhajának s 1200 darab birkájának legelője is.

A csikók elhelyezésére készen áll mintegy 30 üles akol, a legelőn van három kut; — a legelőt adó urak adnak elegendő mennyiségű alomszalmát és alkalmas pásztort is.

Elfogadtatik 30 darab csikó; a legelőbér egy csikó után Szent-György naptól október hó közepe tájáig tíz

forint, melynek fele az odahajtáskor, fele az elhajtáskor fizetendő.

II.

Ormandlakon zala-egerszegi járásban, a nagy-lengyel körjegyzőségben, — Gaál László földbirtokos ur-nál levő legelő terület 280 hold kiirtott jó erdei és mintegy 15 hold réti legelőből áll, melyen 40—50 darab csikó igen jól táplálkozhatik, s hogy ha 45 csikó hajtatik a bérletre, a tulajdonos egy pár fejős tehénen kívül más marhát a csikójárára nem hajtat, birka a legelőre egyáltalán nem bocsájtatik, aratás és sarjukaszálás után még mintegy 100 hold rét és 200 hold tarló is legeltetni engedtetik, egészséges ivó víz elegendő mennyiségben van, pásztorlói és elégséges alomszalmáról a legelőtulajdonos fog gondoskodni s a pásztor hibájából eredő káro-kért szavatolni; a csikószállítás, mely egy fűdött tágas épületből áll, a célnak teljesen megfelel.

A bér egy csikó után tíz forint s fele az odahaj-táskor, fele az elhajtáskor fizetendő.

III.

Petesházán — alsó-lendvai járásban, — Lenek Ödön ur által ajánlott csikólegelő, Mura-Szerdahely kö-zelében, a petesházi gazdaságban van, terjedelme 190 kat. hold, elegendő 130 darab csikónak, Lenek Ödön ur hajtát reá 30 darabot, így még 100 darab befogad-tatik, ménesikők a legelőről itt kizárva vannak.

Sarjukaszálás után a rétek is átadatnak legelőül; árvíz alkalmával a csikók más ispánság területére lesz-nek hajtva, zivatár alkalmával e célra berendezett akol-ban tartatnak s ily esetben szénával láttatnak el, mi ingyen adatik.

Egészséges, jó ivóvíz van elegendő, só és elégséges alomszalma ingyen adatik, valamint pásztor és felügyelő is és kisebb betegségek alkalmával a csikók saját állat-orvosa által, a gyógyszer felszámítása nélkül, ingyen gyógykezelhetnek, míg nagyobb betegségeknel a csikó-tulajdonos azonnal értesítetik.

A legeltetési idő Szent-György napkor kezdődik s hó leestéig tart.

A bér egy csikó után 14 forint, melyből tíz forint számítatik a legelőért, négy forint csikók fizetésére, felügyeletre és szénáért. A bér fele az odahajtáskor, fele az elhajtáskor fizetendő.

Mindez a tisztelt közönségnek azzal hozatik tudomá-sára, hogy ezen intézmény létesülhetése, jövőre meg-alapítása céljából kész az egyesület a rendelkezésre álló-fent jelzett jelentékeny összeget a csikótulajdonosoknak javára felhasználni, előlegesen a legelőbérek első felének kifizetésére fordítani.

Felkéri azért a lótenyésztő közönséget, hogy ugy saját közvetlen érdekéből, valamint az intézmény kifej-lődhetése esetében jövőre nagy horderejű voltánál fogva a közérdek tekintetéből is, a gazdasági egyesületnek ezen közhasznu törekvését méltányolva, őt támogatni, az in-tézmény létesítésében közreműködni, a fentebb leirt csikó-telegőket igénybe venni, minél több csikót bejelenteni annál is inkább igyekezze, mert a nmu földművelés-, ipar és kereskedelmi kir. miniszterium hajlandóságát kifejezte arra nézve, hogy az esetben, ha sikerül az egyesület kezdeményezése folytán vagy még az idén, vagy jövőre egy oly nagyobb mérvű csikólegelő szövet-kezet létrehozása, mely több évi állandósággal kecse-gtetne és sikerülne e célra alkalmas legelőt több évre ön-állón biztosítani, kész leend arra is, hogy ezen főfon-tosságu cél elérését, maga részéről jelentékeny összeggel támogassa.

A bejelentés a gazdasági egyesülethez címzett egy-szerű levélben történhetik s abban előadandó: a jelent-kező neve, lakhelye, postaállomása, az igénybe veendő legelő, továbbá a legelőre adandó csikók száma, szár-mazása, ivara, (neme), kora s. a. t.

A jelentkezők a továbbiakról pósta útján értesít-tetni fognak.

A tekintetes megyei szolgabíró urak, a „Keszthely és Nagy-Lengyel vidéki gazdakörök“, a községi- és kör-jegyző ugy az egyesület közreműködő tagjaiul választott néptanító urak, az előjáróságok, az egyesület t. tagjai és mindazok, kik ezen értesítés- és felhívásról tudomást nyernek, felkéretnek, hogy ezt minél tágasb körben is-mertetni, a közzét előnyök használatára a közönséget buzdítani sziveskedjenek.

Zala-Egerszegen 1884-ik évi március hó 26-án.

Háczky Kálmán m. k. elnök.

121 1884.

Toborfi Aladár urnál, Gyűrűsön (u. p. Szepetk) 80 darab ürü bárány, 40 darab nőstyén bárány, 90 darab ürü, 50 darab nőstyén tokló (közép finom fésűs gypaju merino birka) eladó.

Zala-Egerszegen 1884. március hó 24-én.

Szigethy Antal m. k. titkár.

127 1884.

Kerestetik azonnali készpénz fizetés mellett meg-vételre, esetleg jutányos haszonbérletre egy 350—600 holdas birtok.

Igények: jó termő képes talaj, elegendő és jó karban levő épületek, vasuti állomás közelsége, s ne legyen mezei munkás hiány. Az ajánlatok „Kherndl Imre urhoz Bián Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megyében“ in-tézendők.

Zala-Egerszegen 1884. március hó 31-én.

Szigethy Antal m. k. titkár.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A zala-egerszegi válnsztó kerület végrehajtó bi-zottságának f. hó 5-én tartott, igen látogatott illeke egy-hangulag és pártkülömbőség nélkül gróf Széchenyi Bélát, megyei nagybirtokosaink egyikét, kiáltotta ki a kerület képviselő jelettjéül. A jelettség elfogadására 15 tagú kül-dötség fogja őt a napokban felkérni.

A Balaton-egylet március 30-án d. e. gr. Nádasdy Ferenc elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az igazgatóság által előterjesztett alapszabály-mó-dosítást tárgyalta. Az igazgatóság jelentéséből kiemeljük, hogy az egyletnek 503 tagja van, az igazgatóság min-den intézkedése arra irányult, hogy az egyletet felvirágoz-tassa és képessé tegye célját mindinkább teljesíteni. A jelentés köszönetet szavazott a január 9-iki budapesti hangversenyen közreműködött művészeknek, br. Splé-nyiné Blaha Lujza asszonynak, Krivácsi Ilona, Kordin Mariska és Palotay Piroška kisasszonyoknak, Schauer, Szendrői, Rausch és Schvarcz Gyula uraknak, jóvá-hagyó tudomásul vette az igazgatóság intézkedését, hogy be szándékozik mutatni a Balaton-vidék terményeit és iparcikkeit az orsz. kiállításon, mire nézve az igazgató-ság küldöttségileg kérte a földművelés-, ipar- és keres-kedelmügyi miniszterium pártolását, ugyszintén tudomá-sul vette egy Tihanyban készitendő kiszálló építését, a balatoni fényképalbum és évkönyv kiadást, továbbá a kirándulási szakosztály piunkösdkor rendezendő nagy kirándulás bejelentését, valamint az igazgatóság abbéli intézkedését, hogy az egyleti titkár a nyáron át B.-Fü-reden tartózkodjék. Az alapszabályok módosítása iránt beadott javaslat, melynek legfontosabb pontja a vidéki körök alakításának kimondása, szakaszonként letárgyal-tatván, az ülés véget ért.

Kinevezés. Ö felsége, a m. kir. igazságügyminisz-ter előterjesztésére a nagy-kanizsai ügyészséghez dr. Sass Elemér budapesti ítélő-táblai tiszteletbeli segédfogalmazót alügyészszé nevezte ki.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Ru-zsics Károly ügyvéd és neje szül. Rozenkrancz Mária, gyermekeik Károly, István, Anna és Lajos nevőkben is szomorú és bánatos szívvel tudatják szeretett fiuk, illetőleg testvérük Ruzsics Imre zala-egerszegi kir. tör-vényszéki joggyakornoknak huzamos betegeskedés után foyó évi ápril hó 4-én éji 11 órakor 26 éves korában történt elhunytát. A boldogultnak hiült teteme ugyan folyó hó 6-án délután 4 órakor tétetik a zala-egerszegi sírkertben örök nyugalomra. Aldás és béke poraira!!

A zala-egerszegi tekeegylet f. hó 6-án d. e. 11 órakor az „Arany Bányá“ VI. számú nagy termében közgyűlést tart.

Hymen-hír. Isoó János med. univ. doctor úr elje-gyette Rosenberg Vilma urhölgyet, Rosenberg Sándor urnak és Rosenberg-Stern Henriette urnőnek, a helybeli nőegylet fáradhatlan buzgalmű elnökének szelleműs és kedves leányát.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Jobszt Ottilia csabrendeki állami elemi iskolai rendes tanítónőt, Márkus Sándor molnári állami elemi iskolai rendes tanítót jelen állásukban véglegesen meg-erősítette.

A csendőrség létszáma megyénkben hallomás szer-int legközelebb szaporítani fog olyké, hogy Nyirádon és Hahóton legközelebb új őrsök állítatnak fel s a már létező őrsök legnagyobb része egy-egy csendőrrel fog szaporíttatni, megyénkben ilykép 21 őrs fog lenni. — Megyénk szakaszparancsnoksága a vasmegegyelű egye-sítve külön szárnyparancsnokságot fog képezni Szombathely székhellyel, míg a pécsi szárnyparancsnoksághoz Baranya és Somogy megyék fognak tartozni. Somogy megyében 6 új őrsállomás fog szerveztetni és az egész megye két szakaszparancsnokságra fog osztatni. — Te-kintve, hogy igen sok szakaszparancsnokság van, mely al csak 12—13 órs tartozik, óhajtandó volna közbiz-tonsági szempontból is, ha megyénk is két szakaszpa-rancsnokságra osztatnék, vagy pedig egyes, főleg Vas-és Veszprém megyével határos helyeken levő őrsök a vasmegegyei illetve veszprémmegyei szakaszparancsnokság alá helyeztetének, mert 21 órs mellett megyénkben a szakaszparancsnokság működése igen megvan nehezítve.

Eljegyzés. Kele György kottoriú jegyző a napok-ban jegyezte el Rózsi Mór ottani vasuti és kórorvos kedves leányát Szelinát.

Jegyzőválasztás. A.-Bagodon legközelebb megejttet jegyzőválasztás alkalmával nagy szótöbbséggel Tóth Gyula nagy-lengyel segédjegyző lett megválasztva kör-jegyzővé.

A sümegi városi tisztújítás mult hó 29-én tarta-tott meg. Kondor József városbíró és Fándl Antal városi pénztárnok újból egyhangulag megválasztattak; helyet-tes bíró Kovács Mihály lett. — A városi képviselő tes-tületbe új tagokul Somogyi Mihály kir. járásbíró és Sur-góth Mihály ügyvéd beválasztattak.

Alapszabálymegerősítés. A tapolezai izraelita szent egylet „Chevra Kadischa“ alapszabályai a m. kir. bel-ügyminiszterium által f. évi 18236 sz. a. a bemutatási záradékkal ellátattak.

Kézrekerült lólopók. Sikerült fogást tett Szopós helybeli csendőr őrmester a héten. Őrjáratban kinn le-vén, több napi csapázás után a kávási molnár pár hét-tel ezelőtt elveszett lovainak tolvajaira akadt Kis Kani-zsán és Somogy megyében a rinyai csárdában, visszajö-vet pedig Boczföldön Biács József parragh-szent-királyi (Somogy m.) lakos ellopott lovait sikerült kézrekeríteni. A károsult somogy megyei ember f. hó 4-én vette át lovait a helybeli szolgabírói hivatalnál. A lótolvajok a kir. ügyész-ségnek átszolgáltattak Méltó elismerés illeti a derék őrmestert, midőn hivatalos állásából kifolyó ügybuzgalma-tól vezéreltetve, még más megye területére is áthatol, hogy a közbiztonságot veszélyeztető tolvajokat kézrekerítse.

Tókába esett. Laj Vendel lendvalakosi illetőségű három éves fia a szülők vigyázatlansága következtében mult hó 23-án a ház mellett levő tókába esett és bele fulladt.

A szerelem sötét verem. Molnár János csáfordi illetőségű hegyásztor mult hó 28-án ugyan csáfordi il-letőségű kedvesét Gulyás Évát a szőlőhegyben egy két-esőví puskával szíven lötte, ki azonnal meg is halt. Azután magára lőtt, de csak bal felső karát találta és hogy életének véget vethessen, nyakát késsel megmet-szette; sérülései súlyosak. A tett elkövetésének indokaira nézve a rendőri nyomozás folyamán a felmerült körü-lményekből az deríthető ki, hogy az illetők előre történt megállapodás folytán viszonyuknak hozzá tartozójuk részéről történt ellenzése miatt határozták el, hogy életük-nek véget vetnek. A tettes illetékes intézkedés végett a sümegi kir. járásbírósnak átadatott.

Öngyilkosság. Bajánházi illetőségű Bolla Erzsébet, legutóbbi időben a tót-szent-erzsébeti határban bizonyos Czencz János nevű szurkosnak gazdaasszonya levén, m. hó 28-án azon idő alatt, míg Czencz János és segédjei a szurkos kemence körül voltak elfoglalva, borotvával mindkét alkarát átmetszette, minek folytán elvérézés kö-vetkeztében rögtön meghalt.

Tolvajlás. Puplics János lukafai lakós kárára f. hó 1-én virradóra az istállóból egy tehén eltolvajoltatott.

Nádor Kálmán könyvkereskedésében (Budapesten, Károly-körut 8.) megjelent az „Ezeregy Ejszaka“ teljes kiadásának 1-ső füzeté. E mű, melynek nagy rég-szét már félszázad előtt Koszorus költőnk, Vörösmarty Mihály is lefordította, mely azonban a könyvpiacról ré-góta letint, mindenestre hézagot pótol irodalmunkban. Mint az egyszerű, de csapongó képzelődéssel szőtt keleti költészet egyik legremekőbb terméke, kellemes olvasma-nyul ajánlható a legműveltebb osztálynak ugy, mint a nép számára. A füzet kiállítása — a Franklin-társulat nyomdájához méltóan, izléses és diszes képpel ellátott. Az egész mű mintegy 36 füzetből fog állani, egy füzet ára 25 kr. s előfizetés útján is megrendelhető.

Városunkban március hóban elhaltak: 4-én Ara-nyos Jenő 5 éves, asztalos fia, torokgyikban és Nejma-jer János 54 éves, takarékpénztári szolga, szellőhűtésben, 8-án Ipsits János 29 éves, béres, agyhártyalobban, 9-én Kosztolicz Katalin 8 hónapos, kereskedő leánya, tudóví-zenyőben, 10-én Vreçenia Péter 55 éves, kárpálú, agy-bántalomban, 12-én Zommer Etelka 2 éves, szabad leánya, torokgyikban, 16-án Németh Vilma 4 éves, betegápoló leánya, agyhártyalobban és Csizsár Pál 28 éves, polgári iskolai tanár, tudóvészben, 18-án Szabó Katalin 2 1/2 éves, napszámos leánya, torokgyikban, 21-én Kondor Jóska 4 1/2 éves, földműves fia, vízkórban, 22-én Schreiner Méri 12 éves, csizmadia leánya, bélgöresben, 26-án Hári Já-nos 9 hetes, cseléd fia, nehézkórban és Kovács Gizella 7 hetes, földműves leánya, vízdagban, 28-án Baján Irma 6 hetes, lakatos leánya, sorvadásban, 29-én Kovács Ro-zália 58 éves, csizmadia neje, méhbabban, 30-án Ágg Juliánna 63 éves, koresmáros neje, tüdőgyulladásban, 31-én Nagy Sándor 22 éves, tüzér, tudóvészben. Zala-Egerszegen, 1884. március 31-én. Rigó Ferenc kórorvos.

Szerkesztői üzenet.

S. A. Hášágy. Lapunk csupán társadalmi irányú levén, po-litikával nem foglalkozhatik s így sajnálattal kell kijelentenünk, hogy politikai irányú sorait nem közölhetjük, nehogy a sajtótör-vény szakaszaival összeütközésbe jöjjünk.

N. J. Hahóth. Kérjük a beküldött közlemény befejező részét, mert addig nem közölhető.

K. J. Nova. Levelét vettük s intézkedünk, hogy óhajának elég tétessék.

N y i l t t é r *)

Nyilatkozat. A „Zalamegye“ 1884. március 30-iki számának azon közleményére, mely a folyó hó 29-én Arvay István ur elnökle alatt tartott zala-egerszegi képviselő választásra vonatkozó értekezlet határozatát hozza tudomásra; alulírottak kijelentjük, hogy mi eddig követett és követendő politikai nézetünknel fogva, sem-mi néven nevezendő oly képviselő választási bizottság-nak, mely nem határozottan a függetlenségi párt érde-keinek megóvása vagy emelésére alakult, tagjai soha nem voltunk s nem leszünk. Az értekezletnek jogtalan meg-bizását visszautasítjuk. Ns.-Apáti ápril 1-én 1884. Csértán László, Csértán Károly.

É r t e s í t é s.

Ügyvédi irodám f. évi ápril hó 10-től olai ut-cában a Bakonyi-féle házban lesz.

Weisz Izidor köz- és váltó ügyvéd.

Legjobb minőségű férfi és gyermek

Posztó kalapok

bámulatos olesó úron csak 1 firt 40 krtól 3 fo-rintig kapható Weiser Szidonia tüzleteiben a bá-rány szálloda átellenében és a Horváth Miklós ur tüzlete mellett.

Mindenmü fogfájás, még ha a fogak lyu-kasak vagy töröttek is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elháríttatik a híres

INDIAI FOGKIVONAT

(indischer Extrakt) által. E kitiűnő tulaj-donságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőség-ben, palackokban elhelyezve, palackja 35 kraj-cárjával Z.-Egerszegen egyedül Hollósy József gyógyszerész urnál kaphatók.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: UDVARDY IGNÁC.

